

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

PREDMET ORAVEC protiv HRVATSKE

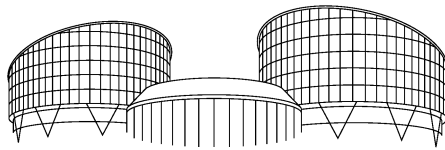
(Zahtjev br. 51249/11)

PRESUDA

STRASBOURG

11. srpnja 2017. godine

Ova će presuda postati konačna pod okolnostima utvrđenima u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

U predmetu Oravec protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u Vijeću u sastavu:

Julia Laffranque,
Nebojša Vučinić,
Paul Lemmens,
Valeriu Grițco,
Ksenija Turković,
Stéphanie Mourou-Vikström,
Georges Ravarani, *suci*,

i Hasan Bakırcı, *zamjenik tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 13. lipnja 2017. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena navedenog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je temeljem zahtjeva (br. 51249/11) protiv Republike Hrvatske što ga je 30. srpnja 2011. godine hrvatski državljanin g. Stevan Oravec („podnositelj zahtjeva”) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”).

2. Podnositelja zahtjeva zastupao je g. D. Omrčen, odvjetnik iz Osijeka. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Podnositelj zahtjeva je naveo da odluka od 10. lipnja 2011. godine kojom mu je određen pritvor nije bila zakonita i da postupak u vezi s njegovim pritvorom nije ispunio zahtjeve članka 5. stavaka 3. i 4. Konvencije.

4. Vlada je obaviještena o navedenim prigovorima 9. veljače 2015. godine, a ostatak zahtjeva proglašen je nedopuštenim temeljem pravila 54. stavka 3. Poslovnika Suda.

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

5. Podnositelj zahtjeva rođen je 1978. godine i živi u Osijeku.

1. Kazneni postupak protiv podnositelja zahtjeva

6. Dana 27. travnja 2011. godine podnositelj zahtjeva uhićen je pod sumnjom da je trgovao opojnim drogama. Istog dana istražni sudac Županijskog suda u Osijeku (dalje u tekstu „Županijski sud“) ispitao ga je i odredio mu zadržavanje zbog razloga iz članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku (opasnost od ponavljanja kaznenog djela). U rješenju je također bilo navedeno da zadržavanje ne smije biti dulje od četrdeset osam sati.

7. Dana 28. travnja 2011. godine drugi istražni sudac Županijskog suda u Osijeku pozvao je podnositelja zahtjeva, koji je rekao da će se braniti šutnjom jer je želio da ga brani odvjetnik, D.O. Sudac je donio rješenje o provođenju istrage protiv njega i još dvojice osumnjičenika, G.D. i I.D., zbog optužbi za zlouporabu opojnih droga. Također mu je odredio pritvor u trajanju od mjesec dana, na temelju članka 104. stavka 1. i članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku. Pritvor podnositelja zahtjeva bio je određen jer je G.D. rekao da je kupovao opojnu drogu od njega. Nadalje, bio je nezaposlen, a protiv njega je bio u tijeku još jedan kazneni postupak zbog sličnih optužbi. Postupajući po žalbi podnositelja zahtjeva, izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku je 3. svibnja 2011. godine potvrdilo rješenje o njegovu pritvoru.

8. Dana 24. svibnja 2011. istražni sudac je naložio da se podnositelja zahtjeva odmah pusti na slobodu jer je G.D. povukao prethodnu izjavu da je kupovao opojnu drogu od njega. Nadalje, podnositelj zahtjeva podnio je dokumente koji su pokazivali da je imao vlastiti posao izrade svijeća. Podnositelj zahtjeva pušten na slobodu istog dana. Međutim, nakon žalbe koju je podnijelo Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku, izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku je 26. svibnja 2011. godine ukinulo rješenje istražnog suca i naložilo mu da preispita predmet.

9. Istražni sudac je 31. svibnja 2011. godine potvrdio svoju prethodnu odluku. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podnijelo je 1. lipnja 2011. godine žalbu, koja nije dostavljena podnositelju zahtjeva niti njegovu branitelju. Tvrdilo je da je opasnost od podnositeljeva ponavljanja djela i dalje postojala iz više razloga. Prvo, G.D. je dao detaljnu izjavu opisujući kako su on i I.D. kupovali opojnu drogu od podnositelja zahtjeva, a dokazi su pokazivali da je podnositelj zahtjeva imao česte telefonske kontakte s G.D. i I.D. Nadalje, G.D.-ovo povlačenje prethodne izjave bilo je neuvjerljivo. Drugo, podnositelj zahtjeva bio je već osuđen za slično

kazneno djelo, a protiv njega je bio u tijeku još jedan kazneni postupak koji se odnosio na optužbe za zlouporabu opojnih droga. Treće, dokazi su pokazivali da je podnositelj zahtjeva osumnjičen za prodaju opojnih droga tijekom dužeg vremenskog razdoblja. Četvrto, bio je nezaposlen i nije imao zakonitih sredstava za uzdržavanje.

10. Dana 10. lipnja 2011. godine izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku, sastavljeno od sudaca D.K., A.B. i M.J., održalo je zatvorenu sjednicu u odsutnosti stranaka. Preinačilo je rješenje istražnog suca i podnositelju zahtjeva produljilo pritvor na temelju članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku. Rješenje nije odredilo vremensko ograničenje pritvora.

11. Podnositelj zahtjeva je 14. lipnja 2011. godine opet odveden u pritvor.

12. On je 17. lipnja podnio žalbu Vrhovnom sudu Republike Hrvatske protiv rješenja od 10. lipnja 2011. godine. Sudac M.R., kao istražni sudac Županijskog suda u Osijeku, odbacio ju je kao nedopuštenu 27. lipnja 2011. godine zbog toga što nije bilo dopušteno podnijeti daljnju žalbu. To je rješenje 1. srpnja 2011. godine potvrdilo izvanraspravno vijeće istog suda, sastavljeno od sudaca R.Š., A.R. i N.S.

13. Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku je 6. srpnja 2011. godine optužilo podnositelja zahtjeva pred Županijskim sudom u Osijeku za zlouporabu opojnih droga.

14. Izvanraspravno vijeće suda je 8. srpnja 2011. godine produljilo pritvor podnositelju zahtjeva temeljem članka 102. stavka 1. točke 3. Zakona o kaznenom postupku. Vrhovni sud Republike Hrvatske je 20. srpnja 2011. godine odbio njegovu žalbu protiv tog rješenja.

15. Dana 12. srpnja 2011. godine podnositelj zahtjeva podnio je dvije ustavne tužbe, u odnosu na rješenja od 10. lipnja i 1. srpnja 2011. godine (vidjeti odlomke 10. i 12. gore).

16. Ustavni sud Republike Hrvatske je 15. srpnja 2011. godine odbacio ustavnu tužbu protiv rješenja od 10. lipnja 2011. godine kao nedopuštenu zbog toga što je 8. srpnja 2011. godine doneseno novo rješenje o produljenju pritvora podnositelju zahtjeva. Također je odbacio njegovu ustavnu tužbu protiv rješenja od 1. srpnja 2011. godine kao nedopuštenu, potvrđujući obrazloženje nižih sudova (vidjeti odlomak 12. gore).

17. Dana 18. listopada 2012. godine Županijski sud u Osijeku odbio je optužbu protiv podnositelja zahtjeva jer je tužitelj odustao od kaznenog progona. Vrhovni sud Republike Hrvatske je 14. lipnja 2012. godine naložio njegovo puštanje na slobodu.

2. Parnični postupak

18. Podnositelj zahtjeva je 15. travnja 2013. godine podnio zahtjev za mirno rješenje spora Ministarstvu pravosuđa u vezi s njegovim neopravdanim pritvorom. Nije postignuto mirno rješenje.

19. Podnositelj zahtjeva je 1. kolovoza 2013. godine Općinskom sudu u Osijeku podnio tužbu protiv države temeljem članka 480. Zakona o kaznenom postupku, tražeći naknadu neimovinske i imovinske štete za njegov pritvor, za koji je tvrdio da je bio neosnovan.

20. Dana 18. veljače 2014. godine sud je prihvatio podnositeljev tužbeni zahtjev i dosudio mu iznos od 137.550 hrvatskih kuna (HRK - oko 18.560 eura) na ime neimovinske štete. Smatrao je da je njegov pritvor bio neosnovan jer je presuda kojom se optužba odbija donesena nakon što je Državno odvjetništvo odustalo od njegovog kaznenog progona. Postupak u vezi sa zahtjevom za naknadu imovinske štete još uvijek je u tijeku. Mjerodavni dio presude glasi:

„Tužbeni zahtjev tužitelja osnovan je u cijelosti.

Uvidom u gore navedenu dokumentaciju koja prileži ovom spisu, sud utvrđuje prije svega da je tužitelj pravomoćno oslobođen od optužbe [*sic*] .da bi počinio kazneno djelo protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom – zlouporabe opojnih droga, opisano i kažnjivo po čl. 173. st. 2. KZ-a, u vezi s čl. 41. ZID KZ (NN 71/06) pravomoćnom presudom Županijskog suda u Osijeku br. K-43/2012-86 od 18. listopada 2012.

Daljnijim uvidom u gore navedenu dokumentaciju, sud utvrđuje i to da je tužitelj zaista proveo u pritvoru, vezano uz trajanje kaznenog postupka protiv njega, ukupno 393 dana.

Uvidom u rješenje Županijskog suda u Osijeku br. Kv-138/2011-3 od 26. svibnja 2011.godine (list 16-17 spisa) ... sud utvrđuje i to da je tužitelj već pravomoćno osuđivan presudom Općinskog suda u Donjem Miholjcu, zbog kaznenog djela zlouporabe opojnih droga iz čl. 173. st. 1. KZ-a, dakle zbog istovrsnog kaznenog djela, ali u osnovnom obliku.

Uzimajući u obzir sve prednje utvrđeno, ovaj sud zauzima stav da tužitelju s osnova boravka u pritvoru i uvažavanja svih okolnosti slučaja valja kao primjereno dosuditi iznos od 350,00 kn po danu pritvora, odnosno ukupan iznos od 137.550,00 kn, budući da je tužitelj evidentno u pritvoru proveo neosnovano 393 dana.

Odlučujući o primjerenoj visini [pravične] satisfakcije, sud je uzeo u obzir sve okolnosti slučaja, a to je da je tužitelj bio optužen za kazneno djelo zlouporabe opojnih droga, opisano i kažnjivo po čl. 173. st. 2. KZ-a u vezi s čl. 41. ZID KZ, nadalje da je tužitelj bio lišen slobode 393 dana, te da je postupak okončan donošenjem presude Županijskog suda u Osijeku br. K-43/2012-86 od 18. listopada 2012.godine, zbog toga što je Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku odustalo od kaznenog progona.

Točno je da je tužitelj ranije bio osuđen zbog navedenog kaznenog djela, međutim, po stavu ovog suda sama činjenica da je tužitelj ranije bio osuđen ne utječe na obvezu tužene da mu u konkretnom slučaju naknadi štetu za neopravdano oduzimanje slobode, odnosno određivanje pritvora, pa stoga, budući da tuženik nije dokazao da bi tužitelj svojim nedopuštenim postupcima, kao što je bijeg ili skrivanje dokaza, prouzročio predmetno uhićenje, to sud iz toga razloga smatra da nije bilo njegovog doprinosa za određivanje pritvora.”

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO I PRAKSA

A. Mjerodavno domaće pravo

1. *Ustav Republike Hrvatske*

21. Mjerodavna odredba Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine” br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010 i 5/2014) glasi kako slijedi:

Članak 22.

„Čovjekova je sloboda i osobnost nepovrediva.

Nikomu se ne smije oduzeti ili ograničiti sloboda, osim kada je to određeno zakonom, o čemu odlučuje sud.”

2. *Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske*

22. Mjerodavni dijelovi Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine” br. 49/2002) glase kako slijedi:

Članak 62.

„1. Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo) ...

2. Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.”

Članak 72.

„Ustavni sud će rješenjem odbaciti ustavnu tužbu: ako nije nadležan; ako je ustavna tužba nepravodobna, nepotpuna, nerazumljiva ili nedopuštena. Tužba je nedopuštena: ako nije iscrpljen dopušteni pravni put, odnosno ako podnositelj tužbe u prethodnom postupku nije koristio dopušteno pravno sredstvo, osim iznimke predviđene u članku 62. ovoga Ustavnog zakona, ako je tužbu podnijela osoba koja nije ovlaštena za njezino podnošenje, te ako je tužbu podnijela pravna osoba koja ne može biti nositelj ustavnih prava.”

3. *Zakon o kaznenom postupku*

23. Mjerodavna odredba Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine” br. 110/1997, 27/1998, 58/1999, 112/1999, 58/2002, 143/2002 i 62/2003) propisuje:

Članak 102.

„(1) Ako postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinila kazneno djelo, pritvor se protiv te osobe može odrediti:

...

(3) ako osobite okolnosti opravdavaju bojazan da će ponoviti kazneno djelo ...

...”

Članak 103.

„1. Pritvor se određuje i produljuje pisanim rješenjem nadležne sudbene vlasti.

2. Rješenje o pritvoru sadrži: ... rok na koji je pritvor određen...”

Članak 104.

„(1) Nakon donošenja rješenja o provođenju istrage pritvor određuje i ukida istražni sudac na prijedlog državnog odvjetnika ili po službenoj dužnosti. O prijedlogu državnog odvjetnika ... istražni sudac odlučuje odmah a najkasnije u roku 24 sata. Kada se istražni sudac ne složi s prijedlogom državnog odvjetnika „... donijeti će rješenje kojim se njegov prijedlog odbija. U takvu slučaju državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku 48 sati. Žalba ne zadržava izvršenje, a o njoj odlučuje vijeće ... u roku 48 sati.

...”

Članak 106.

„1. Pritvor određen rješenjem istražnog suca ili ... pritvor koji je prvi puta određen tijekom istrage odlukom vijeća može trajati najdulje mjesec dana od dana lišenja slobode.

2. Iz opravdanih razloga istražni sudac može sam ili na prijedlog državnog odvjetnika može pritvor tijekom istrage produljiti i to prvi puta za još najviše dva mjeseca, a zatim za još najviše tri mjeseca

...”

Članak 480.

„Pravo na naknadu štete pripada i osobi:

1. [osobi] koja je bila u pritvoru, ali ... je ... optužba odbijena...

...

3. koja je zbog pogreške ili protuzakonitog rada državnog tijela neosnovano uhićena ili pritvorena, ...”

B. Mjerodavna praksa

24. U odluci br. U-III-5449/2013 13. siječnja 2014. godine Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio je da treba izmijeniti svoj pristup predmetima u kojima je ustavna tužba podnesena protiv rješenja o pritvoru koje je u međuvremenu zamijenjeno novim rješenjem o pritvoru prije no što je

Ustavni sud Republike Hrvatske donio odluku o njoj. Smatrao je da, u svjetlu zahtjeva članka 5. stavka 4. Konvencije, treba ispitati osnovanost takvih prigovora. Mjerodavni dio odluke glasi:

„6. Praksa [Suda] u odnosu na Hrvatsku pokazuje da je Ustavni sud dužan preispitati navedena stajališta u svjetlu članka 5. stavka 4. [Konvencije.]..

Ustavni sud dužan je, međutim, uskladiti svoju praksu sa zahtjevima članka 5. stavka 4. Konvencije. To u konkretnom slučaju znači da je Ustavni sud dužan meritorno ispitati prigovore podnositelja ustavne tužbe protiv osporenih rješenja o produljenju njegova pritvora, iako su ta rješenja prestala važiti 9... prije okončanja postupka pred Ustavnim sudom....”

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5. KONVENCIJE

25. Podnositelj zahtjeva je prigovorio da u rješenju o produljenju njegovog pritvora od 10. lipnja 2011. godine nije utvrđeno nikakvo vremensko ograničenje, da u postupku pred Županijskim sudom u Osijeku u vezi s njegovim pritvorom nisu poštovana postupovna jamstva, te da je Ustavni sud Republike Hrvatske odbacio njegovu ustavnu tužbu kao nedopuštenu. Pozvao se na članak 5. stavak 1. točku c. i stavak 4. Konvencije. Mjerodavni dijelovi glase kako slijedi:

„1. Svatko ima pravo na slobodu i na osobnu sigurnost. Nitko se ne smije lišiti slobode, osim u sljedećim slučajevima i u postupku propisanom zakonom:

...

(c) ako je zakonito uhićen ili pritvoren radi dovođenja nadležnoj sudbenoj vlasti kad postoji osnovana sumnja da je počinio kazneno djelo ili kad je razumno vjerovati da je to nužno radi sprečavanja izvršenja kaznenog djela ili bijega nakon njegova počinjenja;

...

4. Svatko tko je lišen slobode uhićenjem ili pritvaranjem ima pravo pokrenuti sudski postupak u kojem će se brzo odlučiti o zakonitosti njegova pritvaranja ili o njegovu puštanju na slobodu ako je pritvaranje bilo nezakonito.

...”

A. Dopuštenost

1. Tvrdnje stranaka

26. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije bio žrtva navedenih povreda i da je njegov zahtjev bio preuranjen. Nakon što je Županijski sud u Osijeku donio presudu kojom se optužba protiv njega odbija, podnio je

tužbu protiv države radi naknade štete temeljem članka 480. Zakona o kaznenom postupku. U prvom stupnju mu je dodijeljena naknada u cijelosti, a postupak povodom žalbe koju je podnijelo Državno odvjetništvo koje zastupa državu bio je u tijeku pred žalbenim sudom. Prvostupanjskom presudom donesenom u tom parničnom postupku prihvaćeno je da je prema podnositelju zahtjeva neopravdano postupano, te se dosuđena naknada odnosila na cijelo razdoblje njegova pritvora.

27. Vlada je također tvrdila da članak 5. stavak 4. nije bio primjenjiv na predmetni postupak, jer se taj postupak odnosio na žalbu koju je podnijelo Državno odvjetništvo, a nije ga pokrenuo podnositelj zahtjeva. Nadalje, Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva nije bio pritvoren u to vrijeme.

28. Podnositelj zahtjeva je tvrdio da se postupak za naknadu štete koji je bio u tijeku pred domaćim sudovima nije odnosio ni na njegove navode da je rješenje od 10. lipnja 2011. godine bilo nezakonito niti na njegove daljnje prigovore na temelju članka 5. stavka 4. Konvencije.

29. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da je članak 5. stavak 4. Konvencije bio primjenjiv na žalbeni postupak koji je pokrenulo Državno odvjetništvo.

2. Ocjena Suda

(a) Status žrtve podnositelja zahtjeva

30. Sud smatra da se tvrdnje koje je iznijela Vlada u biti odnose na pitanje može li se tužba radi naknade štete temeljem članka 480. Zakona o kaznenom postupku smatrati učinkovitim pravnim sredstvom za prigovore podnositelja zahtjeva na temelju članka 5. Konvencije. S tim u vezi, Sud također primjećuje da je on iznio tri različita prigovora na temelju članka 5. stavaka 1. i 4. Konvencije (vidjeti odlomak 25. gore).

31. Što se tiče podnositeljevog statusa žrtve, Sud ponavlja da na temelju članka 34. Konvencije „može primati zahtjeve bilo koje osobe ... koja tvrdi da je žrtva povrede prava priznatih u ovoj Konvenciji ili dodatnim protokolima što ih je počinila jedna od visokih ugovornih strana”. Dužnost ispravljanja svake navodne povrede Konvencije prvenstveno je na nacionalnim vlastima. U tom pogledu, pitanje može li podnositelj tvrditi da je žrtva navodne povrede relevantno je u svim fazama postupka temeljem Konvencije (vidjeti predmete *Burdov protiv Rusije*, br. 59498/00, odlomak 30., ESLJP 2002-III; i *Trepashkin protiv Rusije*, br. 36898/03, odlomak 67., 19. srpnja 2007.).

32. Sud također ponavlja kako neka odluka ili mjera koja je povoljna za podnositelja zahtjeva u načelu nije dostatna da bi ga se lišilo njegovoga položaja „žrtve”, osim ako su nacionalne vlasti priznale, bilo izričito ili u biti, povredu Konvencije te za nju dale i zadovoljštinu (vidjeti predmete *Amuur protiv Francuske*, 25. lipnja 1996., odlomak 36., *Izvešća o presudama i odlukama 1996-III*; i *Dalban protiv Rumunjske* [VV], br. 28114/95, odlomak 44., ESLJP 1999-VI). Takvo priznanje i zadovoljština

najčešće su rezultat postupka iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava (vidjeti predmet *Koç i Tambaş protiv Turske* (odl.) br. 46947/99, 24. veljače 2005.).

33. Sud je već presuđivao da ako se podnositeljev prigovor o povredi članka 5. stavka 1. Konvencije uglavnom temelji na navodnoj nezakonitosti njegova pritvora prema domaćem pravu i ako je taj pritvor okončan, tužba koja može dovesti do utvrđenja nezakonitosti pritvora i do posljedičnog dosuđivanja naknade štete predstavlja djelotvorno pravno sredstvo koje je potrebno iscrpiti ako je njegova upotrebljivost uvjerljivo utvrđena (vidjeti predmete *Gavril Yosifov protiv Bugarske*, br. 74012/01, odlomak 42., 6. studenoga 2008., i *Ławniczak protiv Poljske*, br. 22857/07, odlomak 41., 23. listopada 2012.).

34. U ovome predmetu, Sud primjećuje da naknada na koju podnositelj zahtjeva ima pravo na temelju članka 480. Zakona o kaznenom postupku proizlazi iz činjenice da je, nakon što je tužiteljstvo odustalo od kaznenog progona protiv njega, donesena presuda kojom se odbija optužba. Iz tih razloga Općinski sud u Osijeku utvrdio je da je pritvor podnositelja zahtjeva bio neosnovan i dosudio mu je naknadu.

35. Međutim, u svojem prigovoru na temelju članka 5. stavka 1. Konvencije podnositelj zahtjeva tvrdio je da je njegov pritvor bio nezakonit jer u rješenju kojim je bio produljen nije bio određen rok. Sud primjećuje da se presuda Općinskog suda u Osijeku kojom mu se dosuđuje naknada uopće nije odnosila na taj konkretni prigovor, niti na bilo koji drugi prigovor u vezi sa zakonitošću njegova pritvora. Iako je taj sud prihvatio podnositeljev zahtjev za naknadu zbog neosnovanog pritvora, utemeljio je svoju odluku na članku 480. stavku 1. Zakona o kaznenom postupku kojim se daje pravo na naknadu svakome protiv koga je optužba odbijena (vidjeti odlomak 23. gore). Pritvor se smatrao „neosnovanim” samo zato što je optužba protiv podnositelja zahtjeva odbijena, a naknada na temelju članka 480. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku ne predstavlja utvrđenje da pritvor nije ispunjavao zahtjeve članka 5. Konvencije. Iako je točno da je duljina trajanja podnositeljevog pritvora do početka suđenja uzeta u obzir prilikom izračuna iznosa naknade, u dotičnoj presudi nema priznanja, bilo izričitog ili neizravnog, da je bio nezakonit zbog razloga koje je naveo podnositelj zahtjeva. Stoga se ne može reći da je postupak radi naknade štete na temelju članka 480. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku predstavljao učinkovito pravno sredstvo za podnositeljev prigovor glede zakonitosti rješenja od 10. lipnja 2011. godine, koje nije sadržavalo rok (vidjeti, *mutatis mutandis*, predmet *Labita protiv Italije* [VV], br. 26772/95, odlomak 144., ESLJP 2000 IV).

36. Također je razvidno da se taj postupak ni na koji način nije odnosio na prigovore podnositelja zahtjeva na temelju članka 5. stavka 4. Konvencije.

37. Sud također primjećuje da su domaće vlasti, u skladu s načelom supsidijarnosti, imale priliku razmotriti iste prigovore koje podnositelj zahtjeva sada iznosi pred Sudom kada su razmatrale pravna sredstva koja je koristio u odnosu na rješenje kojim se produljuje njegov pritvor, poput njegove ustavne tužbe.

38. Zaključno, Sud smatra da, unatoč isplati iznosa kao naknade za neimovinsku štetu za vrijeme koje je proveo u pritvoru do početka suđenja, podnositelj zahtjeva može i dalje tvrditi da je „žrtva” navedenih povreda u smislu članka 34. Konvencije. Iz istog razloga, činjenica da je postupak povodom njegovog zahtjeva za naknadu imovinske štete proizašle iz pritvora još uvijek u tijeku, ne može činiti njegov prigovor preuranjenim. Sukladno navedenom, Sud zaključuje da se u posebnim okolnostima ovoga predmeta Vladin prigovor mora odbiti.

(b) Primjenjivost članka 5. stavka 4. na žalbeni postupak u ovom predmetu

39. Sud smatra da je ovo pitanje usko povezano uz bit prigovora podnositelja zahtjeva temeljem članka 5. stavka 4. i stoga se mora spojiti s osnovanošću.

(c) Zaključak

40. Sud je utvrdio kako zahtjev nije nedopušten u smislu članka 35. stavka 3. točke a. Konvencije. Primjećuje i da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. Članak 5. stavak 1. Konvencije

(a) Tvrdnje stranaka

41. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da rješenje koje je donijelo izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku 10. lipnja 2011. godine nije bilo zakonito jer njime nije bilo određeno vremensko ograničenje njegova pritvora.

42. Vlada tvrdi da je podnositeljev pritvor bio određen i produljen u skladu s relevantnim pravilima kaznenog postupka i da je stoga bio zakonit. Oспорavano rješenje od 10. lipnja 2011. godine donio je nadležni sud. Iako tim rješenjem nije određeno trajanje pritvora podnositelja zahtjeva, ono je bilo propisano zakonom, točnije člankom 106. stavkom 2. Zakona o kaznenom postupku koji je propisivao dva mjeseca.

(b) Ocjena Suda*(i) Opća načela*

43. Sud primjećuje da se ovaj predmet mora ispitati na temelju točke c. članka 5. stavka 1., budući da je svrha pritvora podnositelja zahtjeva bila da ga se izvede pred nadležnu sudbenu vlast na temelju osnovane sumnje da je počinio kazneno djelo.

44. Sud ponavlja da članak 5. Konvencije jamči temeljno pravo na slobodu i sigurnost. To je pravo od primarne važnosti u „demokratskom društvu”, u smislu Konvencije (vidjeti predmete *De Wilde, Ooms i Versyp protiv Belgije*, 18. lipnja 1971., odlomak 65., Serija A br. 12, i *Winterwerp protiv Nizozemske*, 24. listopada 1979., odlomak 37., Serija A br. 33.). Ključna mu je svrha spriječiti proizvoljna ili neopravdana lišenja slobode (vidjeti predmete *McKay protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. 543/03, odlomak 30., ESLJP 2006-X, i *Ladent protiv Poljske*, br. 11036/03, odlomak 45., 18. ožujka 2008.).

45. Sud ponavlja da izrazi „zakonito” i „u skladu sa zakonom propisanim postupkom” upotrijebljeni u članku 5. stavku 1. Konvencije u biti upućuju natrag na domaće pravo te navode na obvezu postupanja u skladu s njegovim materijalnim i postupovnim pravilima (vidjeti predmet *Mooren protiv Njemačke* [VV], br. 11364/03, odlomak 72., 9. srpnja 2009.).

46. Prvenstveno je na domaćim tijelima, posebice sudovima, da tumače i primjenjuju domaće pravo. Međutim, budući da na temelju članka 5. stavka 1. nepoštovanje domaćeg prava povlači za sobom povredu Konvencije, slijedi da Sud može i treba koristiti određeno ovlaštenje da pregleda je li bilo poštovano to pravo. Razdoblje pritvora će u načelu biti zakonito ako je pritvor bio određen sudskim nalogom (vidjeti predmet *Douiyeib protiv Nizozemske* [VV], br. 31464, odlomci 44.-45., 4. kolovoza 1999.; i gore citirani predmet *Mooren*, odlomak 74.).

47. Sud stoga mora utvrditi je li samo domaće pravo u skladu s Konvencijom, uključujući opća načela izražena ili podrazumijevana u njoj. Što se tiče ove zadnje točke, Sud naglašava da je u slučaju lišenja slobode osobito važno poštovanje općeg načela pravne sigurnosti. Navodeći da svako lišenje slobode mora biti određeno „u skladu s postupkom propisanim zakonom”, članak 5., stavak 1. ne upućuje tek natrag na domaće pravo; kao i izrazi „u skladu sa zakonom” i „propisano zakonom”, u stavku drugom članka 8. do 11., on se također odnosi na „kvalitetu prava”, zahtijevajući da bude u skladu s vladavinom prava, konceptom sadržanim u svim člancima Konvencije. „Kvaliteta prava” u tom smislu podrazumijeva da kad domaće pravo dozvoljava lišenje slobode, ono mora biti dovoljno pristupačno, precizno i predvidljivo u svojoj primjeni, kako bi se izbjegao rizik proizvoljnosti (vidjeti gore citirani predmet *Amuur*, odlomak 50., predmete *Baranowski protiv Poljske*, br. 28358/95, odlomci 50.-52., ESLJP 2000-III, *Ječius protiv Litve*, br. 34578, odlomak 56., ESLJP 2000-IX, *Khudoyorov*

protiv Rusije, br. 6847/02, odlomak 125., ESLJP 2005-X (izvadci), i *Ismoilov i drugi protiv Rusije*, br. 2947/06, odlomak 137., 24. travnja 2008.).

48. Poštovanje domaćeg prava nije međutim dostatno: člankom 5. stavkom 1. dodatno se traži da svako lišenje slobode bude u skladu sa svrhom zaštite pojedinca od proizvoljnosti (vidjeti, među brojnim drugim izvorima prava, gore citirane predmete *Mooren*, odlomak 72.; i *Amuur*, odlomak 50.; te predmet *Witold Litwa protiv Poljske*, br. 26629/95, odlomak 78., ESLJP 2000-III). Temeljno je načelo da niti jedan pritvor koji je proizvoljan ne može biti spojiv sa člankom 5., stavkom 1. te da se pojam „proizvoljnosti” iz članka 5., stavka 1. proteže dalje od samog nepoštovanja domaćeg prava, tako da lišenje slobode može biti zakonito u smislu domaćeg prava, ali i dalje proizvoljno te tako protivno Konvenciji (vidjeti predmet *Saadi protiv Ujedinjenog Kraljevstva [VV]*, br. 13229/03, odlomak 67., ESLJP 2008).

(ii) *Primjena tih načela na ovaj predmet*

49. Sud nadalje primjećuje da je rješenjem od 10. lipnja 2011. godine izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku preinačilo rješenje istražnog suca i produljilo pritvor podnositelju zahtjeva bez određivanja trajanja pritvora. Postavlja se pitanje je li nepostojanje ikakvog vremenskog ograničenja pritvora podnositelja zahtjeva učinil

o isti „nezakonitim”, protivno zahtjevima članka 5. stavka 1.

50. Prilikom ispitivanja je li pritvor podnositelja zahtjeva bio „zakonit” u smislu članka 5. stavka 1., Sud će prvo preispitati je li bio u skladu s hrvatskim pravom.

51. Jedini prigovor podnositelja zahtjeva u pogledu zakonitosti njegova pritvora, kojeg je 10. lipnja 2011. godine odredilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku, bio je da u tom rješenju nije bio naveden rok na koji je pritvor određen.

52. Sud primjećuje da članak 103. Zakona o kaznenom postupku koji propisuje sadržaj rješenja o pritvoru jasno propisuje da u rješenju treba biti naveden rok na koji je pritvor određen. Stoga zaključuje da rješenje od 10. lipnja 2011. nije bilo u skladu s člankom 103. stavkom 2.

53. Sud, međutim, primjećuje da članak 106. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku propisuje da početni pritvor određen tijekom istrage ne bi trebao prelaziti mjesec dana. U ovom trenutku Sud ponavlja da je neophodno da primjenjivo domaće pravo ispunjava standard „zakonitosti” uspostavljen Konvencijom, koji zahtijeva da svako pravo, bilo pisano ili nepisano, bude dovoljno precizno da građaninu dopusti - ako je potrebno, uz odgovarajući savjet - da predvidi, do mjere koja je razumna u danim okolnostima, posljedice koje bi određena radnja mogla prouzročiti.

54. S obzirom da članak 106. stavci 1. i 2. Zakona o kaznenom postupku jasno propisuju maksimalno trajanje pritvora tijekom istrage, podnositelj

zahtjeva trebao je znati, osobito budući da ga je u toj fazi postupka već branio odvjetnik, da njegov pritvor koji je odredilo izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku, nakon što je istražni sudac naložio njegovo puštanje, ne smije prelaziti rokove utvrđene zakonom. Ti rokovi bili su jedan mjesec za početni pritvor, dva mjeseca za prvo produljenje i tri mjeseca za daljnje produljenje, postavivši time maksimalno trajanje na šest mjeseci (vidjeti odlomak 23. gore). Sud stoga prihvaća da je Županijski sud implicitno odredio trajanje pritvora podnositelja zahtjeva na daljnja dva mjeseca (usporediti s predmetom *Zuyev protiv Rusije*, br. 16262/05, odlomak 74., 19. veljače 2013.). Sud također primjećuje da je nakon te odluke podnositelj zahtjeva bio pritvoren na razdoblje kraće od dva mjeseca budući da je prije isteka tog razdoblja već bio optužen, te je naknadno rješenje o produljenju pritvora podnositelja zahtjeva doneseno 8. srpnja 2011. godine.

55. Stoga, prema stajalištu Suda, propust izvanraspravnog vijeća Županijskog suda u Osijeku da u svojem rješenju od 10. lipnja 2011. godine navede rok na koji je podnositeljev pritvor određen nije sam po sebi učinio pritvor podnositelja zahtjeva nezakonitim, s obzirom na maksimalno trajanje pritvora propisano člankom 106. stavkom 1. Zakona o kaznenom postupku (vidjeti gore citirani predmet *Douiyeb*, odlomci 51.-54.; te predmete *Nikolov protiv Bugarske*, br. 38884/97, odlomak 63., 30. siječnja 2003.; i *Dinç i Çakar protiv Turske*, br. 66066/09, odlomci 47.-54., 9. srpnja 2013.).

56. Sud nadalje mora utvrditi je li pritvor podnositelja zahtjeva bio proizvoljan (vidjeti odlomak 45. gore).

57. U vezi s tim, Sud primjećuje da je izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku 10. lipnja 2011. godine odredilo pritvor podnositelju zahtjeva. To je vijeće preinačilo rješenje kojim je potvrđeno puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu, koje je donio istražni sudac istog suda. Što se tiče domaćeg prava, vijeće je bilo ovlašteno odrediti pritvor podnositelju zahtjeva u vezi s kaznenim postupkom protiv njega koji je bio u tijeku. Članak 104. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku propisuje da nakon donošenja rješenja o provođenju istrage, rješenje o određivanju pritvora može donijeti istražni sudac na prijedlog državnog odvjetništva. Ako istražni sudac odbije taj prijedlog, državno odvjetništvo ima pravo podnijeti žalbu izvanraspravnom vijeću nadležnog županijskog suda, kako je predviđeno člankom 20. Zakona o kaznenom postupku.

58. Pritvor podnositelja zahtjeva određen je zbog toga što je postojala bojazan od ponavljanja djela, kako je navedeno u članku 102. stavku 1. točki 3. Zakona o kaznenom postupku.

59. Donošenjem rješenja od 10. lipnja 2011. godine izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku postupilo je sukladno svojoj ovlasti na temelju članka 104. stavka 1. i članka 20. Zakona o kaznenom postupku.

60. Stoga je postojalo sudsko rješenje za podnositeljev pritvor koje je donio sud sukladno svojoj nadležnosti definiranoj zakonom i na osnovi koja je bila jasno propisana domaćim pravom (usporediti s gore citiranim predmetom *Khudoyorov*, odlomci 145. i dalje, i predmetom *Lebedev protiv Rusije*, br. 4493/04, odlomak 57., 25. listopada 2007.).

61. S obzirom na takvu pozadinu, Sud utvrđuje da je rješenje o podnositeljevom pritvoru koje je donijelo izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku 10. lipnja 2011. godine bilo zakonito u smislu članka 5. stavka 1. Konvencije. Sukladno tome, nije došlo do povrede te odredbe u okolnostima ovoga predmeta.

2. Članak 5. stavak 4. Konvencije

(a) Rješenje Županijskog suda u Osijeku od 10. lipnja 2011. godine

(i) Tvrdnje stranaka

62. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da mu nije dana mogućnost da ga sasluša Županijski sud u Osijeku, koji je odredio njegov pritvor. Stoga nije imao priliku iznijeti svoje tvrdnje. Također je tvrdio da žalba koju je Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku podnijelo protiv rješenja istražnog suca kojim mu je on odbio odrediti pritvor nije dostavljena obrani. Prema njegovu mišljenju, takvo vođenje žalbenog postupka povrijedilo je načelo jednakosti oružja.

63. Vlada je tvrdila da je postupak pred Županijskim sudom u Osijeku u vezi s pritvorom podnositelja zahtjeva vođen u skladu sa svim postupovnim jamstvima iz članka 5. Konvencije. Podnositelj zahtjeva imao je priliku iznijeti sve svoje tvrdnje u fazi postupka pred istražnim sucem. Postupak pred Županijskim sudom u Osijeku bio je samo nastavak tog postupka, budući da je taj sud odlučivao o žalbi koju je tužitelj podnio protiv rješenja istražnog suca.

(ii) Ocjena Suda

64. Sud najprije ponavlja da, temeljem članka 5. stavka 4. Konvencije, uhićene ili pritvorene osobe imaju pravo na preispitivanje postupovnih i materijalnih uvjeta koji su bitni za „zakonitost“, u smislu Konvencije, njihova lišenja slobode (vidjeti predmet *Lietzow protiv Njemačke*, br. 24479/94, odlomak 44., ESLJP 2001-I). Istina je da predmetna odredba ne obvezuje države ugovornice da uspostave drugu razinu nadležnosti za ispitivanje zakonitosti pritvora i za saslušanje zahtjeva za puštanje na slobodu. Unatoč tome, država koja uspostavi takav sustav mora, u načelu, osobama protiv kojih je određen pritvor dati ista jamstva u žalbenom postupku kao i u prvom stupnju (vidjeti predmet *Fodale protiv Italije*, br. 70148/01, odlomak 39., ESLJP 2006-VII).

65. Sud primjećuje da u vrijeme podnošenja žalbe Državnog odvjetništva podnositelj zahtjeva nije bio u pritvoru. Pritvor podnositelja zahtjeva ukinut je u prvom stupnju od strane istražnog suca i pušten je na slobodu sukladno rješenju istražnog suca od 31. svibnja 2011. godine, kojim je potvrdio svoje ranije rješenje od 24. svibnja 2011. godine. Međutim, rješenje istražnog suca bilo je podložno daljnjem preispitivanju od strane izvanraspravnog vijeća županijskog suda povodom žalbe i stoga nije bilo pravomoćno. Žalbu je u stvari podnijelo Državno odvjetništvo protiv rješenja istražnog suca kojim se nalaže puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu (vidjeti odlomak 10. gore). Tražeći ukidanje tog rješenja, tužiteljstvo je u žalbenom postupku tražilo potvrđivanje početne odluke o određivanju pritvora. U slučaju odbijanja žalbe državnog odvjetništva rješenje o puštanju podnositelja zahtjeva na slobodu postalo bi pravomoćno; budući da je usvojena, podnositelj zahtjeva ponovno je odveden u pritvor. Žalba je stoga predstavljala nastavak postupka koji se odnosio na zakonitost pritvora podnositelja zahtjeva. U takvim okolnostima Sud smatra da je ishod žalbenog postupka bio presudan čimbenik u odlučivanju o zakonitosti pritvora podnositelja zahtjeva, bez obzira je li točno u to vrijeme podnositelj zahtjeva bio u pritvoru ili ne. Stoga se ne može prikloniti tvrdnji Vlade da članak 5. stavak 4. nije bio primjenjiv na žalbeni postupak pred Županijskim sudom u Osijeku kada je odlučivao o žalbi državnog odvjetništva (usporediti s gore citiranim predmetom *Fodale*, odlomak 40.). Prigovor u tom pogledu se stoga mora odbiti.

66. Sud nadalje ponavlja da sud koji razmatra žalbu protiv odluke vezane uz pritvor mora pružiti jamstva sudskog postupka. Postupak mora biti kontradiktoran i mora uvijek osigurati „jednakost oružja” između stranaka, odnosno između tužitelja i pritvorene osobe. Jednakost oružja nije osigurana ako se odvjetniku zabrani pristup onim dokumentima iz istražnog spisa koji su neophodni kako bi učinkovito osporio zakonitost pritvora njegova branjenika. U slučaju osobe čije pritvaranje spada u okvir članka 5. stavka 1. točke c., potrebno je održati ročište (vidjeti, među drugim izvorima prava, predmete *Lamy protiv Belgije*, 30. ožujka 1989., odlomak 29., Serija A br. 151; *Nikolova protiv Bugarske* [VV], br. 31195/96, odlomak 58., ESLJP 1999-II; i gore citirani predmet *Fodale*, odlomak 41.).

67. Ti zahtjevi proizlaze iz prava na kontradiktorni postupak, kako je utvrđeno u članku 6. Konvencije, što znači, u kaznenom predmetu, da i optužba i obrana moraju dobiti priliku saznati za očitovanja i dokaze koje je dostavila i predložila druga strana i očitovati se o njima. Prema sudskoj praksi Suda, iz formulacije članka 6., a posebno iz samostalnog značenja koje se daje pojmu „optužba za kazneno djelo”, proizlazi da se ova odredba u određenoj mjeri primjenjuje na postupak koji prethodi samom suđenju (vidjeti predmet *Imbrioscia protiv Švicarske*, 24. studenoga 1993., odlomak 36., Serija A br. 275). Dakle, iz toga slijedi da, s obzirom na dramatični učinak koji lišenje slobode ima na temeljna prava dotične osobe, postupak

koji se vodi na temelju članka 5., stavka 4. Konvencije u načelu treba, u najvećoj mogućoj mjeri s obzirom na okolnosti istrage koja je u tijeku, također zadovoljavati osnovne zahtjeve poštenog suđenja, kao što je pravo na kontradiktoran postupak. Iako se u nacionalnom pravu ovaj zahtjev može zadovoljiti na različite načine, koji god da se način odabere potrebno je osigurati da druga stranka ima uvid u očitovanja koja su podnesena i da ima stvarnu mogućnost davati primjedbe na njih (vidjeti predmet *Garcia Alva protiv Njemačke*, br. 23541/94, odlomak 39., 13. veljače 2001., i gore citirani predmet *Fodale*, odlomak 42.).

68. U ovome predmetu Sud primjećuje da je u žalbi protiv rješenja istražnog suca kojim se nalaže puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu, podnesenoj 1. lipnja 2011. godine, Županijsko državno odvjetništvo u Osijeku navelo brojne razloge za određivanje pritvora (vidjeti odlomak 9. gore). Obrana nije obaviještena o toj žalbi. Podnositelj zahtjeva stoga nije imao priliku odgovoriti na tvrdnje koje je iznijelo tužiteljstvo.

69. Štoviše, izvanraspravno vijeće Županijskog suda u Osijeku koje je 10. lipnja 2011. godine produljilo pritvor podnositelju zahtjeva, to je učinilo na zatvorenoj sjednici bez obavještanja, a kamoli pozivanja podnositelja zahtjeva ili njegova branitelja koji stoga nisu imali priliku iznijeti bilo kakve tvrdnje vezane uz pritvor podnositelja zahtjeva (usporediti s predmetom *Malkhasyan protiv Armenije*, br. 6729/07, odlomak 83., 26. lipnja 2012.).

70. Budući da obrana nije mogla iznijeti nikakve tvrdnje sudu u tom postupku, bilo pisanim ili usmenim putem, Sud smatra da podnositelj zahtjeva nije mogao učinkovito ostvariti svoja prava na obranu u postupku pred Županijskim sudom u Osijeku. Sukladno tome, došlo je do povrede postupovnog vida članka 5. stavka 4. Konvencije jer nije poštovano načelo „jednakosti oružja“.

71. Stoga je došlo do povrede članka 5. stavka 4. Konvencije.

(b) Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske

(i) Tvrdnje stranaka

72. Podnositelj zahtjeva je tvrdio kako nije bilo opravdanja za odbijanje Ustavnog suda da meritorno razmotri njegovu ustavnu tužbu protiv rješenja od 10. lipnja 2011. godine jer je on pravilno iskoristio to pravno sredstvo kako je predviđeno u mjerodavnom domaćem pravu. Time je dopustio Ustavnom sudu Republike Hrvatske da se bavi suštinom njegovih prigovora o navodnoj nezakonitosti i nerazumnosti nastavka njegovog pritvora. Štoviše, istaknuo je da je rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske u njegovu predmetu bilo suprotno praksi toga suda (vidjeti odlomak 23. gore).

73. Vlada je tvrdila da je domaći pravni sustav osigurao podnositelju zahtjeva učinkovit postupak za osporavanje osnova i trajanja njegovog pritvora pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske. Istaknula je da su postupovni zahtjevi za odlučivanje Ustavnog suda Republike Hrvatske o

osnovanosti ustavne tužbe ovisili o dva uvjeta: da je podnositelj zahtjeva u pritvoru; i da je osporavana odluka na snazi u trenutku kada Ustavni sud Republike Hrvatske donosi odluku. Takva je praksa imala pravno i postupovno opravdanje u tome što je Ustavni sud Republike Hrvatske želio zadržati svoje ovlasti preispitivanja praktičnima i učinkovitima ograničavajući svoje ispitivanje na rješenja o određivanju pritvora koja su bila na snazi. Budući da je podnositelj zahtjeva 12. srpnja 2011. godine podnio ustavnu tužbu protiv rješenja od 10. lipnja 2011. godine (vidjeti odlomak 15. gore), i budući da je u međuvremenu, 8. srpnja 2011. godine, bilo doneseno novo rješenje o njegovu pritvoru (vidjeti odlomak 14. gore), Ustavni sud Republike Hrvatske proglasio je njegovu tužbu nedopuštenom bez ispitivanja njezine osnovanosti.

(ii) *Ocjena Suda*

74. Sud je već u drugim hrvatskim predmetima ispitivao praksu Ustavnog suda Republike Hrvatske kojom se svaka ustavna tužbu odbacuje kao nedopuštena samo zbog toga što je doneseno novo rješenje o produljenju pritvora prije nego što je on donio svoju odluku. U tom je pogledu Sud utvrdio povredu članka 5. stavka 4. Konvencije zbog toga što je propust Ustavnog suda Republike Hrvatske da odlučuje o osnovanosti ustavnih tužbi podnositelja zahtjeva onemogućio osiguravanje pravilnog i smislenog rada sustava za preispitivanje pritvora, kako je propisan domaćim zakonodavstvom (vidjeti predmete *Peša protiv Hrvatske*, br. 40523/08, odlomak 126., 8. travnja. 2010.; *Hađi protiv Hrvatske*, br. 42998/08, odlomak 47., 1. srpnja 2010.; *Bernobić protiv Hrvatske*, br. 57180/09, odlomak 93., 21. lipnja 2011.; *Krnjak protiv Hrvatske*, br. 11228/10, odlomak 54., 28. lipnja 2011.; *Šebalj protiv Hrvatske*, br. 4429/09, odlomak 223., 28. lipnja 2011.; *Getoš-Magdić protiv Hrvatske*, br. 56305/08, odlomak 106., 2. prosinca 2010.; *Trifković protiv Hrvatske*, br. 36653/09, odlomci 139.-140., 6. studenoga 2012.; i *Margaretić protiv Hrvatske*, br. 16115/13, odlomci 119.-121., 5. lipnja 2014.).

75. Iako Sud primjećuje pozitivne promjene u pristupu Ustavnog suda Republike Hrvatske uvedene u siječnju 2014. godine, kojima su uklonjeni svi takvi nedostaci učinkovitosti postupka preispitivanja pred njim, primjećuje da je s predmetom podnositelja zahtjeva postupano prema starom pristupu, za koji je utvrđeno da je suprotan zahtjevima temeljem članka 5. stavka 4. Konvencije. Sud stoga ne vidi nikakav razlog da odstupi od svojih utvrđenja u gore citiranim predmetima.

76. Stoga je došlo do povrede članka 5. stavka 4. Konvencije.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

77. Člankom 41. Konvencije propisano je sljedeće:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarne pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravičnu naknadu povrijeđenoj stranci.”

A. Šteta

78. Podnositelj zahtjeva potražuje 10.000 eura (EUR) na ime neimovinske štete.

79. Vlada je smatrala da bi utvrđenje povrede predstavljalo dovoljnu pravičnu naknadu.

80. Sud dodjeljuje podnositelju zahtjeva 500 EUR na ime neimovinske štete.

B. Troškovi i izdaci

81. Podnositelj zahtjeva također potražuje iznos od 12.500 HRK na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i iznos od 15.300 HRK za one nastale pred ovim Sudom.

82. Vlada je tvrdila kako nema dokaza da je podnositelj zahtjeva doista imao bilo kakve troškove.

83. Prema sudskoj praksi Suda podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu svojih troškova i izdataka samo ako je dokazano da su stvarno i nužno nastali i bili razumni glede iznosa. U ovome predmetu, uzimajući u obzir dokumente koje ima u posjedu i naprijed navedene kriterije, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 2.800 EUR na ime troškova po svim osnovama.

C. Zatezne kamate

84. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna poena.

IZ TIH RAZLOGA, SUD

1. *Odlučuje* spojiti Vladin prigovor koji se tiče primjenjivosti članka 5. stavka 4. na žalbeni postupak koji je pokrenulo tužiteljstvo, te ga *odbija*;
2. Jednoglasno *utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
3. *Presuđuje* sa šest glasova prema jednom, da nije došlo do povrede članka 5. stavka 1. Konvencije;

4. *Presuđuje, jednoglasno*, da je došlo do povrede članka 5. stavka 4. Konvencije i u pogledu rješenja Županijskog u Osijeku od 10. lipnja 2011. godine i u pogledu rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske;
5. *Presuđuje*
 - (a) da tužena država treba isplatiti podnositelju zahtjeva, u roku od tri mjeseca od dana konačnosti presude, na temelju članka 44. stavka 2. Konvencije, sljedeće iznose:
 - (i) 500 EUR (petsto eura) na ime neimovinske štete;
 - (ii) 2.800 EUR (dvije tisuće osamsto eura) na ime troškova i izdataka, plative izravno na bankovni račun punomoćnika podnositelja zahtjeva;
 - (iii) poreze koji se mogu obračunati na prethodno navedene iznose;
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna poena;
6. Jednoglasno *odbija* preostali dio podnositeljevog zahtjeva za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 11. srpnja 2017. godine sukladno pravilu 77., stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Hasan Bakırcı
Zamjenik tajnika

Julia Laffranque
Predsjednica

U skladu s člankom 45. stavkom 2. Konvencije i pravilom 74. stavkom 2. Poslovnika Suda, ovoj se presudi dodaje izdvojeno mišljenje suca Lemmensa.

J.L.
H.B.

DJELOMIČNO SUPROTSTAVLJENO I DJELOMIČNO SUGLASNO MIŠLJENJE SUCA LEMMENZA

1. Na moju žalost, ne mogu se složiti s utvrđenjem svojih kolega da nije došlo do povrede članka 5. stavka 1. Konvencije.

Štoviše, imam neke sumnje glede primjenjivosti članka 5. stavka 4. na postupak pred Županijskim sudom koji je doveo do njegovog rješenja od 10. lipnja 2011. godine. Pitam se ne bi li bilo prikladnije, u konkretnim okolnostima ovoga predmeta, ispitati relevantni prigovor na temelju članka 5. stavka 3.

Rješenje Županijskog suda od 10. lipnja 2011. godine - Članak 5. stavak 1.

2. Slažem se s većinom kako sama činjenica da rješenje o određivanju pritvora Županijskog suda u Osijeku od 10. lipnja 2011. godine nije sadržavalo rok na koji je određen pritvor podnositelju zahtjeva, iako formalno nije u skladu s člankom 103. Zakona o kaznenom postupku (ZKP), ne znači nužno da je pritvor bio nezakonit.

3. Problem leži negdje drugdje.

Kao što većina ispravno ponavlja, „što se tiče lišenja slobode, od osobite je važnosti zadovoljiti opće načelo pravne izvjesnosti” (vidjeti odlomak 47. presude). Ključno je pitanje je li, prema hrvatskom pravu, bilo razvidno koliko dugo podnositelj zahtjeva može biti pritvoren nakon rješenja Županijskog suda.

Većina upućuje na članak 106. stavke 1. i 2. ZKP-a. Sukladno tim odredbama, prvotni pritvor mogao se odrediti najduže na mjesec dana, prvo produljenje može se odrediti na najviše dva mjeseca, a treće i posljednje produljenje moglo se odrediti na najviše tri mjeseca (odlomci 23. i 54. presude). Ukupno trajanje pritvora u istrazi ne može prijeći šest mjeseci (članak 106. stavak 3. ZKP-a, naveden u predmetu *Getoš-Magdić protiv Hrvatske*, br. 56305/08, odlomak 65., 2. prosinca 2010.).

Nije teško izračunati koliko dugo je produljenje pritvora valjano kada se radi o neprekinutom razdoblju pritvora. Međutim, u slučaju podnositelja zahtjeva pritvor je bio prekinut. Dana 28. travnja 2011. godine istražni sudac odredio je početni jednomjesečni pritvor (vidjeti odlomak 7. presude), koji je važio do 27. svibnja 2011. godine. Tri dana prije toga datuma, odnosno 24. svibnja 2011. godine, naloženo je puštanje na slobodu podnositelja zahtjeva i on je doista pušten na slobodu toga datuma (vidjeti odlomak 8. presude). Kasnije, 10. lipnja 2011. godine, Županijski sud u Osijeku odredio je pritvor podnositelju zahtjeva, te je podnositelj zahtjeva ponovno stavljen u pritvor 14. lipnja 2011. godine (vidjeti odlomke 10.-11.

presude). Od trenutka podnošenja optužnice 6. srpnja 2011. godine, na pritvor se primjenjivao drugačiji pravni režim.¹

Prema stajalištu većine, pritvor je naložen za „daljnja dva mjeseca” 10. lipnja 2011. godine (vidjeti odlomak 54. presude). Zašto dva mjeseca? Prvo jednomjesečno razdoblje nije bilo „korišteno” do maksimalnog trajanja. Ako se predmetni nalog treba tumačiti na način da obuhvaća razdoblje od dva mjeseca (tj. prvo produljenje), to bi značilo da bi maksimalno trajanje pritvora u konačnici trebalo biti manje od šest mjeseci (to jest šest mjeseci minus tri dana (25.-27. svibnja 2011. godine) što nije „korišteno” u prvotnom nalogu za određivanje pritvora).

U svakom slučaju, čak i da se prihvati stajalište većine da je rješenje Županijskog suda od 10. lipnja 2011. godine dopustilo produljenje od dva mjeseca, postavlja se pitanje od kojeg datuma to razdoblje počinje teći: od 24. svibnja (datum puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu), od 28. svibnja (dan nakon isteka jednomjesečnog razdoblja obuhvaćenog rješenjem od 28. travnja 2011. godine), od 10. lipnja (datum rješenja koja se preispituje) ili od 14. lipnja 2011. godine (datum povratka podnositelja zahtjeva u pritvor)? Većina se nije izjasnila o tom pitanju. Niti ja u zakonu nalazim jasan i dvosmislen odgovor.

Imajući u vidu gore navedeno, ne mogu zaključiti da je, kada je podnositelj zahtjeva primio rješenje Županijskog suda od 10. lipnja 2011. godine, mogao znati točno koliko dugo bi ga se moglo držati u pritvoru. Stoga se osjećam primoranim zaključiti, na temelju elemenata navedenih u presudi, da navedeno rješenje nije ispunilo uvjet predvidivosti.

Iz tog sam razloga glasao protiv utvrđenja da nije došlo do povrede članka 5. stavka 1.

Postupak donošenja odluke koji je doveo do rješenja Županijskog suda od 10. lipnja 2011. godine - članak 5. stavak 4., ili bi se trebalo raditi o članku 5. stavku 3.?

4. Podnositelj zahtjeva prigovorio je postupku koji je doveo do rješenja Županijskog suda od 10. lipnja 2011. godine i naveo da je došlo do povrede članka 5. stavka 4. Konvencije. Većina se slaže da prigovor treba ispitati na temelju članka 5. stavka 4.

Oklijevam dijeliti mišljenje većine po tom pitanju.

¹ Vidjeti članak 107. odlomak 2. ZKP-a, naveden u gore citiranom predmetu *Getoš-Magdić*, odlomak 65.: „Nakon podnošenja optužnice....., [sudsko] vijeće...svaka će dva mjeseca ispitivati postoje li zakonski uvjeti za daljnju primjenu mjere pritvora ...” Prema tom režimu izvanraspravno vijeće Županijskog suda naložilo je dodatna produljenja 8. srpnja 2011. godine (odlomak 14. presude) i 20. rujna 2011. godine. Podnositelj zahtjeva osuđen je 27. listopada 2011. godine, čime je pritvor zamijenjen zatvorom nakon osude (članak 5. stavak 1. točka c.) (članak 5. stavak 1. točka a.). Pritvor nakon 8. srpnja 2011. godine nije sporan.

5. Članak 5. stavak 3. odnosi se na odluku donesenu od strane „suca ili drugog zakonom određenog tijela sudbene vlasti” glede pitanja treba li osobi biti određen pritvor ili ne. Obveza je suca ili službene osobe koja „razmatra okolnosti u prilog ili protiv pritvora, ... da oslanjanjem na pravne kriterije odluči postoje li razlozi koji opravdavaju pritvor i ... da naloži oslobađanje ako takvi razlozi ne postoje” (vidjeti predmet *Schiesser protiv Švicarske*, 4. prosinca 1979., odlomak 31., Serija A br. 34). Drugim riječima, prema stajalištu Suda, to je odluka kojom sudac ili sudski službenik razmatra „osnovanost pritvora” (vidjeti predmete *Aquilina protiv Malte* [VV], br. 25642/94, odlomak 47., ESLJP 1999-III; *McKay protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. 543/03, odlomak 35., ESLJP 2006-X; *Medvedyev i drugi protiv Francuske* [VV], br. 3394/03, odlomak 124., ESLJP 2010; i *Buzadji protiv Republike Moldavije* [VV], br. 23755/07, odlomak 98., ESLJP 2016 (izvadci)).² Budući da nema zakonske obveze da se osumnjičenika stavi u pritvor, ta odluka djelomično predstavlja izvršavanje diskrecijske ovlasti.

Članak 5. stavak 3. sadrži dva aspekta (vidjeti gore citirane predmete *McKay*, odlomak 31., i *Medvedyev*, odlomak 119.). Prvi aspekt odnosi se na rane faze uhićenja i pritvora i posebice se primjenjuje na prvu odluku kojom sudac ili sudski službenik odlučuje hoće li osobu staviti u pritvor ili ne. Općenito, osoba se izvodi pred suca ili sudskog službenika nakon što je uhićena od strane policije ili tužiteljstva. Drugi aspekt odnosi se na daljnje zadržavanje u pritvoru do početka suđenja. Početno i daljnje zadržavanje u pritvoru opravdavano je samo ukoliko postoje, pored razumne sumnje, relevantni i dovoljni razlozi za to (vidjeti gore citirani predmet *Buzadji*, odlomak 102.). Ispunjavanje tih zahtjeva nužno je za zakonitost pritvora.

6. Članak 5. stavak 4. jamči svakome tko je lišen slobode pravo na preispitivanje zakonitosti tog pritvora od strane suda.

U načelu, preispitivanje se pokreće na zahtjev pritvorene osobe. To znači da se članak 5. stavak 4. može ili ne mora primjenjivati, ovisno o tome hoće li pritvorena osoba pokrenuti postupak ili ne. Međutim, ako domaće pravo propisuje automatsko periodično preispitivanje zakonitosti pritvora, takvo preispitivanje spada u primjenu članka 5. stavka 4. i može ispuniti njegove

² Ispitivanje „osnovanosti pritvora” uključuje ispitivanje onih elemenata kao što je opasnost od bijega, opasnost od pritiska na svjedoke ili uništavanja dokaza, opasnosti od utjecaja na svjedoke, bojazan od ponavljanja djela, opasnost od remećenja javnog reda i mira i potreba zaštite pritvorenika (vidjeti gore citirani predmet *Buzadji*, odlomak 88.). Konkretno, s obzirom na opasnost od bijega, sudac ili drugi sudski službenik možda mora uzeti u obzir elemente kao što je karakter uključene osobe, njezin moral, imovina, zanimanje, obiteljske veze, veze s državom u kojoj se kazneno goni i međunarodni kontakti osobe (vidjeti predmet *Neumeister protiv Austrije*, 27. lipnja 1968., str. 39., odlomak 10., Serija A br. 8, i gore citirani predmet *Buzadji*, odlomak 90.).

zahtjeve (vidjeti predmet *X protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 5. studenoga 1981., odlomak 52., Serija A br. 46).

Što se tiče opsega sudskog preispitivanja, članak 5. stavak 4. ne zahtijeva preispitivanje „takvog opsega kojim bi sud bio ovlašten da u svim aspektima predmeta, koji uključuju i pitanja ekspeditivnosti, svojom ocjenom zamijeni ocjenu tijela koje donosi odluku. Međutim, to preispitivanje treba biti dovoljno široko da se odnosi na one uvjete koji su ključni za „zakonitost” pritvora (vidjeti predmete *A. i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva* [VV], br. 3455/05, odlomak 202., ESLJP 2009; *Stanev protiv Bugarske* [VV], br. 36760/06, odlomak 68., ESLJP 2012; i *Khlaifia i drugi protiv Italije* [VV], br. 16483/12, odlomak 128., ESLJP 2016 (izvadci)).

Konačno, treba imati na umu da može postojati preklapanje između jamstava iz stavaka 3. i 4. članka 5. To je osobito točno ako odluku o nalaganju ili potvrđivanju lišenja slobode (članak 5. stavak 3.) donosi „sud”: u tom slučaju sudbena kontrola zakonitosti (članak 5., stavak 4.) inkorporirana je u tu odluku (vidjeti predmete *De Wilde, Ooms i Versyp protiv Belgije*, 18. lipnja 1971., odlomak 76., Serija A br. 12, i *De Jong, Baljet i Van den Brink protiv Nizozemske*, 22. svibnja 1984., odlomak 57., Serija A br. 77). To ne znači nužno da se u takvoj situaciji treba ispitati usklađenost odluke s Konvencijom s gledišta samo jednog od navedenih stavaka. Jamstvo zajamčeno člankom 5. stavkom 4. drukčije je od i nastavlja se na jamstvo predviđeno člankom 5. stavkom 3. (vidjeti gore citirani predmet *De Jong, Baljet i Van den Brink protiv Nizozemske*, odlomak 57., i *Shishkov protiv Bugarske*, br. 38822/97, odlomak 87., ESLJP 2003-I (izvadci)).³ Iako se zahtjevi članka 5. stavka 3. mogu ispuniti, može biti da se ne ispune zahtjevi iz članka 5. stavka 4.

7. U ovome predmetu, istražni sudac, kao „tijelo za odlučivanje” u gore navedenom smislu (vidjeti odlomak 6.), 31. svibnja 2011. godine naložio je puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu. Kad je Županijski sud ispitao žalbu Državnog odvjetništva protiv tog rješenja i kada je 10. lipnja 2011. donio rješenje kojom se nalaže određivanje pritvora podnositelju zahtjeva, to je učinio u odnosu na osobu koja je bila na slobodi. Stoga se čini da nije bilo pritvora u odnosu na koji je zakonitost morala biti preispitana (vidjeti gore citirani predmet *A. protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, odlomak 200.).

Nisam siguran da se može prigovoriti gore navedenom zaključku zbog toga što je Županijski sud bio dužan preispitati zakonitost produljenja pritvora na temelju prvotnog naloga za određivanje pritvora od 28. travnja 2011. godine. Doista, istražni sudac je u međuvremenu, sukladno nalogima

³ U predmetu *Lebedev protiv Rusije* (br. 4493/04, odlomak 76., 25. listopada 2007.) Sud je utvrdio da je sudska praksa koja se odnosi na članak 5. stavak 4. „u pravilu” primjenjiva na postupak o pritvoru koji spada u članak 5. stavak 3. To je, prema mojem mišljenju, preopćenita izjava.

od 24. svibnja 2011. godine (koji je odmah izvršen, iako je kasnije ukinut) i 31. svibnja 2011. godine, naložio puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu, čime je okončao izvršivost svojeg naloga od 28. travnja 2011. godine.⁴ Čini se da je, kao rezultat puštanja podnositelja zahtjeva na slobodu, došlo do prekida veze s izvornim nalogom za određivanje pritvora. Štoviše, žalbeni postupak bio je usmjeren protiv naloga od 31. svibnja 2011. godine, a ne od 28. travnja 2011. godine. Kada je istražni sudac odlučio 31. svibnja 2011. godine naložiti puštanje podnositelja zahtjeva na slobodu, bavio se osnovanošću pritvora, kao „tijelo za odlučivanje”.

U danim okolnostima čini mi se da je Županijski sud morao donijeti odluku koja se ne može ograničiti na preispitivanje zakonitosti produljenja pritvora, već se također trebala odnositi i na njegovu osnovanost. U tom je trenutku bio „tijelo za odlučivanje”.

Uzimajući u obzir činjenicu da je podnositelj zahtjeva bio na slobodi, kao i prirodu odluke koju donosi Županijski sud, smatram da je postojao razlog za ispitivanje prigovora iz perspektive članka 5. stavka 3.

8. Na temelju članka 5. stavka 3. sudac ili sudski službenik dužan je saslušati osobu izvedenu pred njega prije donošenja odluke (vidjeti gore citirane predmete *Schiesser*, odlomak 31.; *De Jong, Baljet i Van den Brink protiv Nizozemske*, odlomak 51.; predmet *Nikolova protiv Bugarske* [VV], br. 31195/96, odlomak 49., ESLJP 1999-II; i gore citirani predmet *Aquilina*, odlomak 50.). To se u ovome predmetu nije dogodilo jer je Županijski sud odlučivao o predmetu na zatvorenoj sjednici u odsutnosti stranaka (vidjeti odlomak 10. presude). Prema mojem mišljenju, činjenica da suci koji su mu naložili da se vrati u pritvor nisu saslušali podnositelja zahtjeva dovoljna je da se utvrdi povreda članka 5. stavka 3.

Bez obzira na to je li podnositelj zahtjeva imao priliku iznijeti bilo kakve tvrdnje vezane uz njegov pritvor i odgovoriti na tvrdnje koje je iznijelo tužiteljstvo (vidjeti odlomke 68.-69. presude) to može, u svjetlu gore navedenog zaključka, biti smatrano pitanjem od sekundarne važnosti.

9. Da je Sud zaključio da je članak 5. stavak 3. primjenjiv i da je povrijeđen, po mojem mišljenju ne bi trebalo ispitivati je li članak 5. stavak 4. također primjenjiv na postupak pred Županijskim sudom i, ako jest, jesu li ispunjeni njegovi zahtjevi.

⁴ Većina upućuje na predmet *Fodale protiv Italije* (br. 70148/01, odlomak 40., ESLJP 2006-VII) kao presedan za ispitivanje predmeta temeljem članka 5. stavka 4. (vidjeti odlomak 65. presude). U tom slučaju, međutim, postupak po žalbi odnosio se na prvotnu odluku suca prethodne istrage da se *podnositelj zahtjeva zadrži u pritvoru*, a ne na odluku o njegovu *puštanju na slobodu*. To je, prema mojem mišljenju, ključna razlika u našem predmetu.

10. Pretpostavljajući, međutim, da je članak 5. stavak 4. (također) primjenjiv, slažem se sa svojim kolegama da sud koji preispituje zakonitost pritvora mora pružiti jamstva koja odgovaraju vrsti lišenja slobode o kojoj je riječ. Postupak mora biti kontradiktoran i mora osigurati jednakost oružja između tužitelja i pritvorene osobe (vidjeti, između ostalog, gore citirane predmete *Nikolova*, odlomak 58.; *A. i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, odlomak 204.; i predmet *Mooren protiv Njemačke* [VV], br. 11364/03, odlomak 124., 9. srpnja 2009.). Štoviše, u slučaju osobe čije pritvaranje spada u okvir članka 5. stavka 1. točke c., potrebno je održati ročište sa strankama (vidjeti odlomak 66. presude; vidjeti također, između ostalog, gore citirane predmete *Nikolova*, odlomak 58.; *A. i drugi protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, odlomak 204.; i predmet *Idalov protiv Rusije* [VV], br. 5826/03, odlomak 161., 22. svibnja 2012.).⁵

Slažem se s utvrđenjem u presudi da obrana nije mogla iznijeti ikakve tvrdnje Županijskom sudu, bilo pisanim ili usmenim putem, što je rezultiralo time da podnositelj zahtjeva nije mogao učinkovito ostvarivati svoja prava na obranu (vidjeti odlomke 68.-70. presude). Ukoliko je članak 5. stavak 4. primjenjiv, slažem se sa zaključkom da je povrijeđen.

11. Ukratko, čini se da prigovor koji se odnosi na postupak pred Županijskim sudom mogao biti ispitan sa stajališta članka 5. stavka 3., te da se mogla utvrditi povreda te odredbe.

Pod pretpostavkom da je članak 5. stavak 4. (također) primjenjiv, slažem se s većinom da je povrijeđen.

Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske od 15. srpnja 2011. godine - članak 5. stavak 4.

12. U mjeri u kojoj je u presudi utvrđena povreda članka 5. stavka 4. zbog toga što Ustavni sud Republike Hrvatske nije odlučio o osnovanosti ustavne tužbe podnositelja zahtjeva, u potpunosti se slažem s time.

⁵ Većina se u odlomku 67. presude poziva na članak 6. Konvencije. Točno je da je uspostavljena veza s člankom 6., u gotovo identičnom smislu, u brojnim presudama, od kojih je neke citirala većina (vidjeti, između ostalog, predmete *Garcia Alva protiv Njemačke*, br. 23541/94, odlomak 39., 13. veljače 2001.; *Lietzow protiv Njemačke*, br. 24479/94, odlomak 44., ESLJP 2001-I; *Schöps protiv Njemačke*, br. 25116/94, odlomak 44., ESLJP 2001-I; i gore citirani predmet *Fodale*, odlomak 42.). Međutim, pozivanje na članak 6., po mojem mišljenju, malo je zbunjujuće. Ako se zahtijeva određeni stupanj pravednosti u postupcima koji spadaju u članak 5. stavak 4., to nije zato što članak 6. „u određenoj mjeri primjenjuje na predistražni postupak”, već jednostavno zato što je postupak iz članka 5. stavka 4. pravosudne prirode.

© 2017 Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava provjerio je točnost prijevoda, te proveo lekturu i pravnu redakтуру istoga.